

Drept la replică al cercetătorilor IRRD față de afirmațiile mincinoase și tendențioase ale domnului Emilian Vasile Cutean din ziarul Libertatea

Stimată redacție,

În urma lecturării articolului *Scandal la Institutul Revoluției. Omul lui Iliescu l-a dat afară pe directorul științific, adus de Roman din SUA. „Nici nu știam cine e când l-am numit”*, publicat sub semnătura Alexandrei Șerban, apărut în data de 30 noiembrie 2022, 16.00, facem următoarele precizări, pe care vă solicităm să le publicați integral.

Punct de vedere cu privire la afirmațiile domnului Emilian Cutean despre cercetători, activitatea lor și cartea „Căderea unui dictator. Război hibrid și dezinformare în Dosarul Revoluției din 1989” (Polirom 2022).

- În privința aserțiunii domnului Cutean: „O să vedem pe unde au fost un an de zile. Șapte inși au produs o carte de 300 de pagini? Până acum ne-au acuzat că institutul nu-și merită banii și se scriau câte cinci cărți”, precizăm următoarele:
 - Până în luna martie 2022, Institutul a avut doar un cercetător, iar de atunci și până în octombrie 2022 a avut doar 5 cercetători, și nu 7. Ar fi putut fi chiar mai mulți de 7 cercetători, dacă domnul Cutean nu împiedica organizarea unor noi concursuri de angajare în luna iulie. În toată această perioadă, martie 2022 - 1 decembrie 2022, activitatea cercetătorilor s-a desfășurat conform atribuțiilor și cerințelor din fișa postului și conform sarcinilor de serviciu trasate de directorul științific al Institutului, domnul Andrei Ursu.
 - În premieră pentru IRRD, unii dintre noi am participat cu comunicări științifice și mese rotunde la conferințe de prestigiu internaționale și în țară: Society of Romanian Studies (Timișoara), Congresul Național al Istoricilor Români (Alba Iulia), Association for Slavic, East European, and Eurasian Studies (ASEEES - Chicago, SUA); Academia Română.
 - Printre falsele acuzații aduse de Emilian Cutean a fost și aceea că nu am fi produs rapoarte de activitate. În realitate, acesta a fost informat constant de activitatea noastră, inclusiv de existența rapoartelor noastre săptămânale, lucru dovedit de mesaje prin email din toată această perioadă. Săptămânal, cercetătorii au predat astfel de rapoarte de activitate. Domnul Cutean a fost informat prin email despre rapoartele de activitate.
 - Activitatea cercetătorilor s-a desfășurat atât la institut, cât și în arhive sau biblioteci. Domnul Cutean pare să nu-și amintească faptul că din primele luni a avut loc o sedință cu unii membri ai Colegiului IRRD, în timpul căreia a fost prezentată întreaga echipă de cercetare și discutate temele fiecăruia dintre cercetători. De altfel, între cercetători și domnul Cutean au avut loc de-a lungul anului mai multe discuții despre sursele utilizate, opiniile domniei sale fiind fundamentate pe experiența sa de secretar al Departamentului revoluționarilor și modul în care au primit diferite persoane certificatul de revoluționar, opinii care nu sunt valabile și pentru dosarele utilizate de cercetători. Dacă în timpul unor astfel de discuții, domnul Cutean susținea că multe dintre problemele apărute la institut s-ar datora unei lipse de comunicare între departamentul de cercetare și domnia sa, realitatea arată că originea problemei o reprezintă chiar domnia sa și modul în care înțelege să-și susțină punctul de vedere, un mod caracterizat de minciună, manipulari, intoxicări, presiuni psihice și incitarea unor angajați din alte departamente împotriva cercetătorilor.
 - *Căderea unui dictator* a fost prima carte din istoria IRRD care a trecut printr-un proces de peer-review conform standardelor științifice internaționale. În comisii au fost personalități de prim rang din țară și străinătate. A fost și prima carte a IRRD publicată de o editură de prestigiu, pe cheltuiala acesteia. Cartea a făcut obiectul unor lansări și colocvii la Academia

Română, Librăria Humanitas din Centrul Vechi, Muzeul Brăilei „Carol I”, Consiliul Județean Dolj din Craiova și salonul de carte „Polemos”. Cu excepția colocviului de la Academia Română, domnul Emilian Vasile Cutean, deși era secretar general al Institutului, nu a participat la niciun eveniment științific în care a fost prezentată și dezbătută cartea. Urmează la Târgul de carte Gaudeamus de la București și la Uniunea Scriitorilor din România la Iași. Cartea a avut deja ecouri pozitive semnificative în presă (inclusiv în România Literară, Ramuri, Radio România Actualități, Contributors/HotNews). A ajuns pe raftul de “bestsellers” în librării.

- Volumul a fost „bun de tipar” la 5 luni de la angajarea majorității cercetătorilor, o performanță rară pentru cercetarea istorică de calitate
- Cea mai mare parte din cărțile și revistele editate și publicate de IRRD, pe banii contribuabililor, până în 2019 se află și acum, nevândute, în depozitul din subsolul sediului IRRD din București, din strada CA Rosetti 33.
- Domnul Cutean pare că judecă și „apreciază” cercetarea istorică la kilogram, neavând vreo calificare în acest sens. Mai mult, el însuși recunoaște în intervenția publicată în *Libertatea* că de fapt nici nu a citit cartea.
- Ca urmare a hărțurii morale la care am fost supuși timp de mai multe luni, pe 3 octombrie Direcția de Cercetare a IRRD a depus o sesizare împotriva lui Emilian Cutean. Anterior, colegul nostru Andrei Sora depusese un memoriu separat împotriva domnului Emilian Cutean. Întrucât nu s-a luat nici o măsură, colegul nostru și-a dat demisia.
- După depunerea sesizării noastre am fost supuși unor noi atacuri din partea lui Emilian Cutean. Acesta i-a amenintat pe Directorul General Petre Roman, pe Directorul Științific Andrei Ursu și Consiliul Științific cu noi șicane, spunându-le primilor doi, în mod fățiș: „De mine nu scapi!”
- Ne-am prezentat sesizarea pe 24 noiembrie 2022 în ședința extraordinară a Colegiului Național.

Punct de vedere despre Directorul Științific și demiterea lui

- În privința aserțiunilor domnului Cutean că legat de poziția de Director Științific ar fi avut „două variante de răspuns de la Ministerul Muncii” și ca să fie sigur care e valabilă „a trebuit” să se adreseze Parlamentului:
- Aceste aserțiuni sunt mincinoase. **În realitate, există o singură „variantă” de răspuns de la Ministrul Muncii** cu privire la prevederile legale privind ocuparea postului de Director Științific la IRRD, semnat de Ministrul Marius-Constantin Budăi, din data din 19 iulie a.c., în care preciza că poziția lui Andrei Ursu este legală:
*„Potrivit art.1 din Legea nr.556/2004 Institutul Revoluției Române din Decembrie 1989, funcționează ca instituție publică de specialitate, autonomă, de interes național, cu personalitate juridică. Având vedere cele de mai sus, apreciem că institutul are o reglementare distinctă față de institutele de cercetare - dezvoltare, astfel cum prevăd dispozițiile cu caracter special ale Legii nr. 556/2004. Potrivit art.4 alin.(11) din Legea nr.556/2004 privind Înființarea Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989, consiliul științific este coordonat de un director științific, numit de președintele Institutului prin decizie. Față de prevederile legale menționate, **apreciem că în situația prezentată de dvs., pentru ocuparea postului de director științific, nu trebuiesc îndeplinite condițiile din Legea nr.319/2003, institutul având o reglementare distinctă față de Institutele de cercetare – dezvoltare”**.*

- Aceeași opinie a oferit-o și consultantul juridic al IRRD, firma Chiuariu și Asociații: „*Legea nr. 556/2004 și Regulamentul de organizare și funcționare din data de 30.06.2022 al IRRD 89 nu prevăd, ca și condiție de numire în funcția de Director Științific, deținerea titlului de doctor*”.
- În ședința din 25 noiembrie, Colegiul Național i-a cerut lui Emilian Cutean să răspundă în scris sesizării noastre pe care o susținusem cu o zi înainte. În timp ce noi eram la conferința „Comunismul Românesc” de la Facultatea de Istorie a Universității București, în aceeași după-amiază, Emilian Cutean a emis decizia abuzivă de eliberare din funcția de Directorul Științific.
- Din motivația acelei decizii rezultă ca Emilian Cutean făcuse interpelarea la deputatul PSD Adrian Solomon pe 5 octombrie, adică a doua zi după ce înregistrasem sesizarea noastră. Emilian Cutean a primit răspunsul lui Adrian Solomon pe 23 noiembrie, exact înaintea ședinței extraordinare a Colegiului Național în care s-a discutat sesizarea noastră. Emilian Cutean nu a comunicat nimănui documentul primit de la Adrian Solomon.
- Nu există o altă explicație pentru această manevră, la mai bine de două luni de la răspunsul ministrului Budăi și în condițiile în care deja avea **două opinii favorabile** domnului Andrei Ursu, decât intenția domnului Cutean de a demantela Direcția Cercetare ca urmare a sesizării noastre.
- Aserțiunea domnului Cutean că Directorul Științific l-ar fi „indus în eroare!” susținând că este cercetător este mincinoasă. Este cunoscut public, la o simplă cautare pe google, faptul că domnul Andrei Ursu este autorul cărții „Trăgători și mistificatori. Contrarevoluția Securității în decembrie 1989”, publicată la Polirom, în 2019 (aflată în topul non-ficțiune al editurii Polirom pe anii 2020-2021) și al mai multor articole științifice pe tema Revoluției Române din decembrie 1989 și a comunismului târziu în România, studiind în arhivele CNSAS încă din 2015. De altfel, dl. Ursu a fost acreditat de această instituție ca și cercetător cu tema „Represiunea în timpul regimului Ceaușescu. Cazuri de opoziție și represiune politică”, în care desigur se înscrie și represiunea de la Revoluție

Punct de vedere despre stilul de conducere al domnului Cutean

- În ședința Colegiului IRRD din 24 noiembrie 2022, membrii Colegiului IRRD, cei apropiați domnului Emilian Vasile Cutean, au demonstrat că sunt adepții cenzurii, interzicând cercetătorilor să mai participe la conferințe sau să publice fără acordul Colegiului. Totodată, unul dintre ei a comparat Colegiul IRRD cu un Consiliu Județean, ceea ce ne dezvăluie gradul în care cunoaște profilul IRRD. Pentru fiecare întrunire a Colegiului, conform informațiilor pe care le avem la dispoziție, membrii primesc o indemnizată de 1000 lei pe ședința. Doar în ultima lună au fost cel puțin 3 ședințe de colegiu.
- Domnul Cutean a încheiat un contract pentru filmarea unor „mărturii” ale unor membri ai Colegiului Național cu un apropiat al său din propriul cabinet, în cea mai mare parte fără participarea vreunui cercetător. Filmările nu au fost puse la dispoziția Direcției Cercetare. Considerăm o alocare suspectă a fondurilor disponibile IRRD, fără vreun folos științific, în condițiile în care cercetătorilor nu ni s-au decontat deplasările la evenimente științifice (ex. Congresul de la Alba) și pentru lansările de carte unde am reprezentat IRRD-ul.

- În ceea ce privește condițiile de muncă ale cercetătorilor, facem următoarele precizări. Institutul nu a pus la dispoziție angajaților din departamentul de cercetare al IRRD mijloacele tehnice necesare desfășurării activităților de lucru. Toți cercetătorii au lucrat de pe laptopurile personale. Nici măcar internetul nu a funcționat în primele trei luni la Institut, și apoi a funcționat cu intermitențe, în condițiile în care materialele de lucru ale cercetătorilor erau accesate printr-un Google Drive comun.
- Modul în care funcționează Institutul Revoluției Române din Decembrie 1989 arată că, de fapt, în cadrul lui funcționează două instituții: IRRD cu departamentul de cercetare și un institut personal al domnului Emil Cuteanu. Activitatea acestui institut personal al domnului Cutean este lipsită de orice transparență. Existența unui departament de cercetare, independent și nesupus vreunui control politic sau de altă natură, în mod evident îl deranjează pe domnul Emilian Cutean, aliații și susținătorii lui.
- Sursele tuturor problemelor prin care trece astăzi IRRD sunt reprezentate chiar de domnul Cutean și stilul său de management, precum și aliatul său principal, domnul Cazimir Ionescu, care în timpul ședintelor obisnuiește să urle și să bată cu pumnii în masă. De altfel, în ultimele săptămâni, Cazimir Ionescu a avut mai multe discuții în cabinetul domnului Cutean pentru destructurarea departamentului de cercetare, acțiune începută la două zile după ce cercetătorii IRRD au transmis conducerii și Colegiului IRRD o petiție/sesizare privind modul defectuos de management al domnului Cutean. Într-o instituție de cercetare, personaje precum domniile Emilian Vasile Cutean și Cazimir Ionescu nu au ce căuta. Din toate aceste motive, noi, cercetătorii, după atacurile furibunde ale celor doi, nu mai putem concepe să lucrăm în același institut cu respectivii.

Adevăratul motiv al ostilității domnului Cutean: cercetările în Dosarul Revoluției

- Trebuie să reamintim opiniei publice că motivul principal al blocării cercetării la IRRD a ținut chiar de esența cercetării noastre, respectiv concluzia că procurorii militari au eludat vinovăția Securității pentru crimele de după 22 decembrie 1989. Domnul Cutean s-a folosit de un avocat din cabinetul său pentru a acredita ideea că Directorul General Petre Roman ar putea fi anchetat penal dacă va semna contractul pentru publicarea acestei cărți în care „interferăm cu una dintre puterile statului” și “criticăm activitatea acesteia ca instituție publică”. O amenințare similară i-a adresat-o domnului Roman și aliatul domnului Cutean, domnul Cazimir Ionescu. Or, noi am criticat tocmai acoperirea de către acea „instituție publică”, timp de 30 de ani, a crimelor Securității, așa cum rezultă ele din cercetările noastre, în special în Dosarul Revoluției. O acoperire pe care IRRD-ul a practicat-o încă de la înființare.
- Prin mesajul Profesorului Adrian Miroiu, membru corespondent al Academiei Române, Consiliul Științific și-a exprimat punctul de vedere cu privire la încercarea de cenzurare a cercetării de către domnul Emilian Cutean:
 - *Obiectul de activitate al IRRD*: dl Cutean consideră că Institutul „NU are în obiectul de activitate, stabilirea modului în care se fac cercetări în Dosarul Revoluției.” [...] E inacceptabil acest punct de vedere: căci în acest fel se poate considera că orice alt fenomen care nu e formulat explicit să nu poate fi cercetat științific.
 - *Ce înseamnă a cerceta?* Dl Cutean [...] pare să presupună că cercetarea științifică e drastic limitată, din partea ”magistraților”. Acest punct de vedere este o amenințare gravă la adresa cercetării academice.

- *Libertatea academică*: chiar dacă e vorba de cazuri în care instanța s-a pronunțat, e inacceptabil să admitem că un cercetător nu se poate pronunța asupra unei decizii judecătorești. [...] Altminteri, urmându-l pe dl Cutean, ar trebui să admitem în societatea noastră o cenzură foarte strictă, foarte gravă. IRRD realizează cercetări științifice, nu cere nerespectarea hotărârilor judecătorești.
- *Rolul Colegiului Național*: Dl Cutean cere ca acest Colegiu Național să se pronunțe în problema publicării volumului. Dânsul solicită de fapt o interferență inacceptabilă în conținutul cercetărilor științifice. Orice punct de vedere al Colegiului Național în această problemă este neavenit.
- Consilierul juridic al IRRD a informat conducerea IRRD că „**Nu există un impediment legal pentru studiul de către IRRD a Dosarului Revoluției pus la dispoziție de către o parte civilă / persoană vătămate.**”

Cu toate acestea, domnul Cutean nu s-a lăsat. A încercat cu orice preț să-i determine pe ceilalți membri ai Colegiului Național să împiedice semnarea contractului cu editura Polirom pentru publicarea volumului „Căderea unui dictator”. După ce a văzut că nu poate aduna voturile necesare în acest scop (și a votat, în clasicul mod caragialesc, *pentru* publicare), a căutat prin toate mijloacele să împiedice diseminarea cărții după tipărire. În paralel, și-a întezit eforturile de decredibilizare a cercetării noastre, sub pretexte din ce în ce mai aberante:

- A propagat teorii conspiraționiste în legătură cu folosirea Dosarului Revoluției: „*Își dorește oare cineva să ne atragă într-o capcană ?!*” și în privința participării **voluntare** la proiect a co-editorului american Roland O.Thomasson: „*nu putem ști ce interese are acest domn, care nu are nici o legătură cu IRRD*”
- Ne-a acuzat calomnios ca am fi obținut dosarul Revoluției în mod ilegal, *respectiv* “*pe sub mână*” (în sesiunea Colegiului Național din octombrie 2022)
- A încercat să compromită cercetarea noastră prin atacuri la persoană, după cunoscuta „metodică” a fostei Securități: „*cineva vrea să se folosească de Institutul Revoluției Române din Decembrie 1989 pentru a-și plăti polițe, pentru răzbunare sau pentru orice alt joc politic*” și „*transformarea Institutului Revoluției Române din Decembrie 1989 într-o armă de care să se folosească unii și alții pentru răfuieli și frustrări personale*”.
- Ne-a contestat dreptul de a călători la congrese și lansări de carte și ne-a refuzat decontarea cheltuielilor sub pretextul că ar fi fost “**activități care NU sunt ale IRRD 1989 și deci, NU sunt probate** [sic!] *de Colegiul Național*”. Aceasta în pofida faptului că juriștii contactați de IRRD au arătat că « *nu există nicio prevedere expresă în ROF al IRRD 89 care să condiționeze toate activitățile finanțate de IRRD 89 de aprobarea prealabilă a Colegiului Național*”.

Poziția Consiliului Științific și a juriștilor nu a avut vreo greutate pentru domnul Cutean. Chiar în intervenția sa din ziarul *Libertatea*, domnia sa continuă să ia apărarea “*activității magistraților*” care au mușamalizat crimele Securității de la Revoluție. În viziunea sa, „nu e corect” să fie “contestată” aceasta activitate. Mai mult, deși susține ca nu s-ar fi opus „nimeni” să fie publicată cartea (lucru fals, după cum am arătat mai sus), tot el recunoaște că a impus „amendamente”, cu alte cuvinte, **cenzură**.

Ce omite să spună domnul Cutean este că paginile cenzurate (al căror conținut l-am prezentat la conferința „Comunismul Românesc” din 25 noiembrie a.c. și îl pot pune la dispoziția redacției dumneavoastră) nu se referă doar la Gelu Voican Voiculescu. Ele enumerau, pe bază de probe, conivențe cu fosta Securitate ale unor persoane care au activat în IRRD până în 2019 (inclusiv fostul Director General Gelu Voican Voiculescu), și faptul că majoritatea cercetătorilor de la IRRD ne-au mărturisit că motivul principal pentru care s-a evitat identificarea vinovaților pentru vărsarea de sânge de după 22 decembrie 1989 au fost “cenzura și auto-cenzura”.

Apel către autorități

- **În baza celor menționate mai sus, cercetătorii fac apel la toate instituțiile autorizate respectiv Senatul României, Curtea de Conturi, ITM și Ministerul Muncii să realizeze un audit și să verifice:**
 - rapoartele de activitate ale CN și Secretarului General
 - sumele primite de membrii Colegiului și eventualele poziții de incompatibilitate în care s-ar putea afla unii dintre aceștia aflați la conducerea și a altor instituții de stat;
 - **modul cum s-a cheltuit bugetul IRRD și al cabinetului domnului Cutean;**
 - contractele de prestări servicii sau de orice alta natură, încheiate de Institut în ultimul an;
 - modul de ocupare a eventualei **locuințe** alocate pentru **funcția de Secretar General al IRRD** domnului Emilian Cutean, în condițiile în care din 1990 acesta locuiește la sediul din Primăverii al Asociației „Club 22 CC”, după cum se arată mai jos.

Cine este domnul Emilian Cutean conform informațiilor publice

- Domnul Cutean a declarat în presă că din 1990 locuiește în sediul Asociației „Club 22 CC”, sediu pentru care în 1997 „i s-au oferit 500.000 de dolari, dar a refuzat” - Gândul, 07.02.2006, https://www.portalulrevolutiei.ro/arhiva/2006_549.html).

Acel imobil, este fosta locuință a lui Emil Bobu din cartierul Primăverii, Bulevardul Mircea Eliade nr. 12, după cum recunoaște chiar Emilian Cutean:

"Locuiesc în casa lui Bobu din 1990, suntem o asociație și putem face ce vrem. Legea ne da voie să luăm imobilul în proprietate. Am dat cel mai mult la Club 22-C.C. fiindcă RAPPS ne-a mărit chiria între 1996 și 2000"

“Toate angaralele vilei, adică apa, caldura, curentul etc. sunt plătite din banii asociației ce o conduce”. În decembrie 2004, în contextul anchetei DNA asupra abuzurilor săvârșite la vârful SSPR, “Cutean a alocat propriei lui organizații de revoluționari cea mai mare sumă dintre toate celelalte organizații, chipurile pentru aniversarea a 15 ani de la Revoluție. (https://www.hotnews.ro/stiri-presa_regionala_arhiva-1725103-revolutionarul-cutean-ochit-casa-lui-emil-bobu.htm)

Imobilul este încă ocupat, după toate aparențele în mod ilegal, de domnul Emilian Cutean. R.A. ADMINISTRAȚIA PATRIMONIULUI PROTOCOLULUI DE STAT (R.A. - A.P.P.S.) prin SUCURSALA PENTRU ADMINISTRAREA ȘI ÎNTREȚINEREA FONDULUI IMOBILIAR a încercat timp de mai mulți ani să preia „bunul imobil situat în București, sector 1” de la debitorul CUTEAN VASILE-EMILIAN prin **executarea silită** a acestuia. În acest sens sunt de interes:

- Hotărârea definitivă a Judecătorei SECTORUL 1 BUCUREȘTI în dosarul 4748/299/2020 din 26.02.2020, prin care Secția I Civilă „Încuviințează **executarea silită constând în predarea bunului imobil situat în București, sector 1**. Fără cale de atac”
- Dosarul 18419/299/2020 în care executorii judecatorești au solicitat autorizarea **intrării în încăperile** ocupate de debitorul CUTEAN VASILE EMILIAN, solicitare respinsă pe 30.07.2020 datorită unei subite și suspecte „lipse de interes”, „invocată din oficiu”, a petentului.

- Dosarul 39741/299/2020 în care secția a-II-a Civilă încuviințează **din nou**, pe 16.12.2020, RAPPs, în calitate de creditor, **executarea silită** a debitorului CUTEAN VASILE EMILIAN, tot „fără cale de atac”.
 - Dosarul 9837/299/2020, în care prin Hotărâre 2403/2021 din 29.03.2021, secția I Civilă respinge cererea contestatarului CUTEAN VASILE EMILIAN de suspendare a executării silite „până la soluționarea” unei „excepții de neconstituționalitate”
 - Hotărârea 419/2022 definitivă din 18.02.2022 din dosarul de mai sus, prin care secția a-V-a Civilă respinge apelul contestatarului CUTEAN VASILE EMILIAN, împotriva R.A.A.P.P.S, ca nefondat.
-
- Mai este de interes faptul că în Raportul de Audit Financiar întocmit pe 15 aprilie 2019 de Curtea de Conturi pentru activitatea Institutului pe anul 2018, la pag. 34 se arată faptul că **începând din anul 2018, Emilian Cutean a fost încadrat și salarizat ca Secretar General al IRRD în condiții total nelegale, deoarece această funcție nu exista în cadrul Institutului.** Cutean a luat nelegal în mână circa 28.000 de euro. Din Raportul Curții de Conturi aflăm că această **numire nelegală a lui Emilian Cutean într-o funcție care nu exista atunci, dar și salarizarea ulterioară, au fost făcute prin încălcarea legii de către președintele Institutului, Ion Iliescu, și de directorul general, Gelu Voican Voiculescu.** Suma totală plătită lui Emilian Cutean reprezintă un prejudiciu adus Institutului, care este instituție publică a Statului Român, salarizarea angajaților săi fiind făcută din bugetul statului. [...] Valoarea abaterii constatate este de 171.520 lei și reprezintă suma totală a veniturilor brute realizate de titularul acestei funcții, domnul Emilian Cutean, în perioada 01.05.2018 – 30.03.2019. Principala cauză a disfuncționalității constatate este nerespectarea prevederilor legale cu privire la înființarea și salarizarea funcției de secretar general”, este concluzia Curții de Conturi (<https://evz.ro/iliescu-si-voican-au-dat-o-teapa-28-000-de-euro-statului-roman.html>)